

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет культурології
Кафедра журналістики

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра

**ТЕМА «Журналістика крізь призму
особистості (на прикладі проекту «Люди,
які створюють мистецтво»)»**

Освітньо-професійна програма

Соціальна та культурна журналістика

галузь знань **06 Журналістика**
спеціальність **061 Журналістика**

Здобувач: студентка 4 курсу групи 5с
денної форми навчання
Севостянова Єлизавета Андріївна

Керівник: Логвиненко Леонід Андрійович
Рецензент:

Допущена до захисту на засіданні кафедри
журналістики « » _____ 2023 р.,
Протокол №

Харків 2023

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 АМЕРИКАНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА У XVIII-XIX СТ

1.1. Вплив Бенджаміна Франкліна на американську журналістику та політичні погляди мас - 6

1.2. Діяльність Джозефа Пулітцера та її вплив на журналістику та світову культуру - 11

Висновки до Розділу 1 - 14

РОЗДІЛ 2 АМЕРИКАНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА У XX НА ПОЧАТКУ XXI СТ

2.1. Роль Хантера Томпсона та Тома Вулфа у розвитку Нової журналістики XX ст - 15

2.2. Роль фотожурналістики у загальному концепті журналістики на прикладі діяльності та робіт Кевіна Картера та Енні Лейбовіц - 21

2.3. Створення каналу з подкастами про сьогоденний розвиток соціально-культурної журналістики на основі аналізу історичних особистостей галузі - 24

Висновки до Розділу 2 - 25

ВИСНОВКИ - 27

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ - 29

ДОДАТКИ - 31

ВСТУП

На тлі популярності великої кількості стрімінгових, новинних та розважальних платформ, сьогодні у людей з'явилося багато можливостей отримати інформацію на будь-які теми, які б могли їх зацікавити, дякуючи інтернету.

Актуальність даного дослідження полягає у тому, що для того, щоб створювати та відкривати нові горизонти у журналістиці необхідно вміти аналізувати історію та минуле, а саме, які тенденції та заходи були вжиті видатними постатями задля розвитку галузі. Наразі серед багатьох каналів, онлайн ресурсів знайдеться досить обмаль тих, що привертають увагу та є вартими часу, особливо, що стосується історії та розглядання феноменів журналістики, як науки, крізь призму тих, чиїми руками вона створювалася.

Сегмент стрімінгових платформ, таких як YouTube, Twitch, Spotify та також письмові онлайн-видання містять небагато подібних матеріалів і там не знайти подібної інформації, тому для створення ідеї цього проекту використовувалися наукові матеріали, більшістю з історії журналістики, з метою аналізу біографій людей, діяльність та вплив яких стали предметом дослідження: роботи Ігоря Срібняка [2] для аналізу впливу діяльності Бенджаміна Франкліна та Джозефа Пулітцера на американську журналістику у 1700-1800 рр.; архівні матеріали Київського національного університету ім. Т. Шевченка [4] для вивчення такої феноменальної особи, як Хантер С. Томпсон; дослідження Майкла Льюїса [5] для дослідження життя та творчості Томаса Вулфа; та інші інтернет ресурси [1] [3] [6], які здебільшого пов'язані з історією журналістики та біографією осіб, які саме є

основою цього дослідження. А також, використовувалися архівні випуски журналів Rolling Stone[9], Vogue[8], для аналізу та наглядного розуміння праці Енні Лейбовіц та фільм, знятий про життя фотожурналіста Кевіна Картера для огляду його праці та життя. [7]

Для глибшого розуміння того, як краще організувати ідею проекту, було розглянуто, як приклад, подкасти Джо Рогана.

Об'єктом дослідження є розвиток журналістики крізь призму її творців.

Предметом дослідження є діяльність відомих особистостей галузі, що мали значний вплив в історії журналістики .

Мета роботи: створити канал з подкастами у форматі обговорення минулих (історичних), сучасних та майбутніх тенденцій журналістики, розглядання таких подій не тільки з точки зору наукового, але й культурного феномену.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі **завдання:**

- зібрати і систематизувати матеріали для аналізу об'єкту дослідження;
- вивчити основні події та тенденції, що стали ключовими для розвитку галузі;
- на базисі інформації, отриманої шляхом аналізу, зробити висновки;
- з висновків, отриманих протягом дослідження, сформувані ідею для майбутнього подкасту.

Суть проєкту. Подкаст – популярний сьогодні формат культурно-інформаційного дозвілля, який доступний майже всім. Особливість подкастів полягає у легкості їх сприйняття та оповідання, найчастіше вони подаються у форматі цікавої необтяжуючої розмови. Тому навіть подати досить серйозну тему у легкому та

комфортному форматі – це дуже гарний вихід і ідея для власного внеску у розвиток сучасної журналістики та медіа.

Практична значимість проекту полягає у спробі зрозуміти та створити ще більше цікавого контенту у просторі сучасної журналістики, користуючись нічим іншим, як науковими фактами, але перетворити науку та іноді нудну історію на захоплюючу програму.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові методи. Теоретичну частину роботи складає аналіз літератури за темою і систематизація історичних даних. А практичну частину проекту складає перетворення отриманої теорії у вид застосовуваних для сучасності медіа.

Структурно робота складається зі вступу, двох розділів (п'яти підрозділів), висновків та списку використаних джерел із 9 найменувань та додатків.

РОЗДІЛ 1: ВПЛИВ БЕНДЖАМІНА ФРАНКЛІНА ТА ДЖОЗЕФА ПУЛІТЦЕРА НА АМЕРИКАНСЬКУ ЖУРНАЛІСТИКУ У XVIII - XIX СТ.

1.1 Вплив Бенджаміна Франкліна на американську журналістику та політичні погляди мас.

Бенджамін Франклін (1706 - 1790 рр.) є національним героєм США. Він є єдиною особою у світі, яка була причетна до підписання трьох документів, які полягли у заснування Сполучених Штатів, як незалежної держави - Декларації Незалежності, Конституції США та Версальського мирного договору (1783 рік). Незважаючи на протистояння Америки і Англії у ті часи, Бенджамін Франклін, як політичний діяч, спрямовував свої інтереси саме у бік прав громадян, які пов'язані з "природними правами" кожної людини: тобто свободи, їх здоров'я та спокійного життя. Він одним з перших почав боротися проти рабства та був противником надання верховній владі надзвичайних повноважень. Незважаючи на загальну думку, Бенджамін Франклін ніколи не був президентом США, але його вплив на науку, політику, журналістику та суспільство настільки великий, що не кожен президент може похизуватися такою яскравою біографією. Був одним з найбільш різнобічно обдарованих людей свого століття. Бенджамін народився в родині англійського емігранта, що виробляв свічки та мило, і був 15 дитиною у батьків. Через бідність батьків хлопчик тільки 2 роки відвідував школу, а решту знань придбав, займаючись самоосвітою.

Говорячи про Франкліна та його шлях в журналістиці, то безпосередньо початок був покладений в редакції The New England Courant - газети, якою володів старший брат Бенджаміна, Джеймс. І хоча старший брат був більш досвідченим, 13-річний хлопчик не поступався йому в таланті написання текстів, що викликало неабияке

обурення та заздрощі у Джеймса і він не дозволяв молодшому брату публікувати власні твори, залишаючи його в ролі підмайстра. Тоді Бенджамін вигадав деяку аферу: він написав описовий нарис та підкинув під двері редакції під псевдонімом Сайленс Дугуд. Джеймс ні про що не підозрював, до того ж був в захваті від творів, що час від часу з'являлися зненацька в його газеті. Так продовжувалося ще деякий час, адже доки старший брат не спіймав Франкліна молодшого на гарячому і не припинив публікації. З того моменту така особистість, як Сайленс Дугуд, припинила своє існування для читачів. В 1729 році Франклін придбав у Філадельфії власну друкарню і почав видавати щотижневу газету *The Pennsylvania Gazette*. Газету він перекупив у Семюеля Кеймера та змінив назву з попередньої *The Universal Instructor in all Arts and Sciences: and Pennsylvania Gazette*. Таким чином, більш коротка та запам'ятовувана назва привертала більше уваги читачів. Кеймер у своєму виданні публікував здебільшого статті з лондонської енциклопедії Чемберса, уривки творів Дефо та твори деяких місцевих авторів. В жовтні 1729 вийшов у світ перший номер *The Pennsylvania Gazette*. Уже перший номер газети під керівництвом Франкліна кардинально відрізнявся від попереднього видання. Незабаром газета стала приносити значний комерційний прибуток.

Розділ новин був значною мірою присвячений висвітленню подій у Пенсильванії, що підвищило інтерес читачів до *The Pennsylvania Gazette*. Франклін швидко перетворив нудне видання Каймера на найпрофесійнішу, найінформативнішу, найцікавішу, а отже, найприбутковішу газету в колоніях. Франклін вдало поєднав інформацію та розваги, що відповідало його освітній програмі з розвитку моральних якостей.

The Pennsylvania Gazette публікувала не менше новин, ніж будь-яка інша газета, і поєднувала різні жанри. Тим часом Просвітництво знайшло своє відображення і в США з проповіддю Б.Франкліна. Але метою була не лише просвітницька програма,

а й формування у читачів образу нової американської нації та національної єдності. Газета першою опублікувала знамените зображення змії, розділеної на сім частин за кількістю колоній, з написом "Об'єднайся або помри"(1). The Pennsylvania Gazette стала найпопулярнішим періодичним виданням у США і стала прикладом для новостворених газет. Звичайно, не всі видавці мали талант Б. Франкліна, але вони створювали свої газети за його зразком і намагалися поєднати інформацію, аналіз і розваги, а також приділяти увагу стилю викладу.

На відміну від інших періодичних видань, що виходили в колоніях, The Pennsylvania Gazette мав ту перевагу, що був літературним і відповідав потребам та інтересам американців в інтелектуальному наповненні повсякденного життя. Газета відіграла важливу роль в Американській революційній війні 1775-1783 років. У першій половині 18 століття будь-який письменник міг отримати доступ до газети за певну плату. Така практика викликала протест багатьох людей. Однак у памфлеті "Апологія друкаря", опублікованому в The Pennsylvania Gazette 10 червня 1731 року, Франклін відстоював право своїх колег надавати місце в газеті всім письменникам, незалежно від їхніх розбіжностей у поглядах, якщо вони платять за це гроші. Водночас Франклін, який відстоював принцип вільної преси і виступав проти попередньої цензури, писав, що ніколи не опублікує нічого аморального чи наклепницького.

The Pennsylvania Gazette була першою газетою, яка опублікувала політичний комікс "Приєднуйся або помри", що закликав різні американські колонії об'єднатися проти Британії.

Комікс став символом визвольної війни Америки проти Британії.

Журналістські інновації Франкліна не обмежувалися The Pennsylvania Gazette. Він вперше звернув увагу на велику німецькомовну колонію в Пенсильванії та труднощі, з якими вони стикалися при інтеграції в суспільство. Вони потребували інформації, але мовний бар'єр був нездоланною перешкодою. Тож у 1732 році Франклін запросив Льюїса Тімоті стати редактором Philadelphia Zeitung, першої

іншомовної газети в колоніях. Це була гарна ідея, але трохи випереджаюча свій час. Philadelphia Zeitung проіснувала недовго, але через сім років у тій же Філадельфії з'явилося схоже видання - Germantown Zeitung, яке було досить успішним.

Основні видавничі проекти Франкліна були зосереджені в Пенсильванії, але він також видавав газети в інших колоніях, таких як South Carolina Gazette і Rhode Island Gazette, і допоміг заснувати низку газет. У 1732 році Франклін став друкарем Пенсильванії, і його видавнича діяльність стала зразком для інших колоній. Окрім власних інтересів, Франклін підтримував ці видання не лише фінансово, але й професійно. Він сприяв розвитку газетної справи в Північній Америці, навчаючи газетярів техніці друку та забезпечуючи обладнанням і матеріалами.

Зміст альманахів за часів Франкліна був значно розширений і включав поезію, гумор, загадки, прислів'я та нариси на додаток до традиційних порад, передбачень і пророцтв. Альманахи розповсюджували книготорговці, друкарі та мандрівні торговці. Альманахи були настільки популярними, що для зручності читачів випускали кишенькові версії.

Так народився "Альманах бідного Річарда", який Франклін почав видавати під новим іміджем - маскою філософа Річарда Сондерса. Франклін вирішив зберегти традиційну форму видання, але використовувати її в освітньому ключі, і прагнув зробити альманах "цікавим і корисним". Попит був настільки великим, що щорічно продавалося 10000 примірників, що приносило значний дохід. Стало зрозуміло, що книжку читають найрізноманітніші люди і що в жодному селищі, мабуть, немає місця, де б про неї не знали, тож було очевидно, що вона може бути гарним інструментом для просвітництва простих людей, які рідко купують інші книжки, тому в альманахах також почали з'являтися різноманітні прислів'я та афоризми і скоро майже всі колонії вже промовляли афоризми Франкліна що були опубліковані.

Франклін трохи запізнився з публікацією свого першого альманаху у 1733 році, анонсувавши його ще наприкінці грудня 1732 року. Однак перше видання "Альманаху бідного Річарда" протрималося до 1757 року, а образ Річарда Сондерса використовувався іншими видавцями ще довго після того, як Франклін припинив видавати альманахи.

Афоризм Франкліна, фраза, що прозвучала з вуст Бідного Річарда, збереглася в мові американської нації як свідчення просвітницького щеплення до зароджуваного дерева фольклору, що відображає особливості американської ментальності, яка зароджувалася. Такі революційні афоризми, як "Їж для себе, одягайся для інших", "Терпіння перемагає все", "У торгу немає ні друзів, ні родичів", "Кіт у рукавичках ніколи не зловить мишу", "Цікавість - дочка невігластва", "Бідності мало, розкоші багато, жадібність хоче всього", "Гроші солодші за мед" та багато інших у великій кількості залишилися в американській національній традиції. А знаменита фраза "Час - гроші" стала синонімом американського бізнесу.

Вибір Франкліном формату щорічника, можливо, був найбільш відповідним тогочасній американській культурі. І він, безсумнівно, вплинув на розвиток американської журналістики, яка зуміла використати "низову" видавничу модель для поширення ідей Просвітництва.

Бенджамін Франклін був не лише журналістом і видавцем. Він був одним з батьків-засновників Америки і по праву може називатися першим американським просвітителем: У 1731 році він заснував першу в Америці публічну бібліотеку, а в 1743 році - Американське філософське товариство; в 1751 році заснував Філадельфійську академію і в тому ж році відкрив Університет Пенсільванії. Франклін був одним з авторів Конституції Сполучених Штатів, яка була прийнята в 1787 році і діє донині. Він також відомий як вчений і винахідник громовідводу, його портрет зображений на 100-доларовій купюрі.

1.2 Вплив та діяльність Джозефа Пулітцера на американську журналістику та культуру світу .

Джозеф Пулітцер – його ім'я є величиною у світі літератури і журналістики, піком досягнення для кожного, хто пов'язаний з журналістикою є отримання Пулітцерівської премії названої на честь митця.

Став найвідомішим серед американських видавців у др. пол. 19 ст., був угорцем за походженням, який став втіленням американської "нової" журналістики та взагалі "американської мрії". Він був пристрасним борцем проти аморальних вчинків людей, наділених владою; редактором, який не боявся сенсацій у боротьбі за наклад; нарешті він був журналістом, який багато зробив для своєї професії. У 1883 році він придбав збанкрутілу газету New York World, в скорому часі зробивши її надзвичайно успішним та прибутковим виданням. З перших днів його газета привернула до себе широку громадську увагу завдяки тому, що інформація в ній суттєво відрізнялася від матеріалів інших газет. New York World повідомляв лише найоригінальніші та найдраматичніші факти і давав простір усьому незвичному та сенсаційному. Так, вже в у першому номері газети було розміщено репортаж про шторм у штаті Нью-Джерсі, який заподіяв величезні руйнування; тут містилося інтерв'ю із засудженим до страти вбивцею за кілька годин до їх проведення.

Але найвдалішим ноу-хау Пулітцера стала ідея "хрестових походів" - гучних громадських кампаній, які він ініціював на сторінках своєї газети. Відтак, одного разу New York World виступила із закликом оподаткувати предмети розкоші, іншого закликала уряд прийняти закон про покарання за купівлю голосів на виборах. На думку Пулітцера, день витрачався марно, якщо в його газеті не була опублікована якась сенсація. Невдовзі ставка Пулітцера на сенсаційність та навіть демагогічність подання матеріалів цілком виправдалась – вже за перші три місяці обсяг тиражу його дітища подвоївся, а в 1887 році досяг 250 тисяч примірників.

Значно збільшилася й площа газети, було організоване видання її вечірнього додатку. Штат редакції досяг 1300 співробітників.

Тим не менш, Пулітцер не зупинився на досягнутому, він постійно дбав про динамічність своєї газети. Для цього він увів у журналістську практику особливий вид "сенсаційного репортажу", підготовка якого вимагала від журналіста екстремальних вчинків (відзначимо в цьому контексті навколосвітню подорож журналістки Елізабет Коран). Ще одним винаходом Пулітцера стала постійна "редакційна колонка", яка була важливим засобом суспільного впливу на читачів газети. Нарешті, New York World, увела до практики своєрідний вид самореклами – "промоушн" у вигляді відрізних купонів виграшних лотерей. Завдяки цим нововведенням Пулітцер та його газети New York World та St. Louis Post-Dispatch змінили обличчя журналістики (водночас вони були безперечно прибутковими комерційними проектами – тільки New York World у 90-х роках 19 ст. приносила своєму власнику близько 1 млн. дол. щорічно).

Пулітцер майже не отримував підтримки під час свого сходження на вершину американської журналістики. Пулітцер пишався тим, що був самоучкою, але водночас він ніколи не забував про виклики власного професійного розвитку і хотів дати майбутнім журналістам можливість отримати справжню професійну освіту. Пулітцер був першим видавцем, який запропонував журналістам освіту на рівні ВНЗ. Зрештою ця ідея не була новою – ще у 1869 році за ініціативою генерала Релі при Вашингтонському університеті були засновані перші курси журналістики. Вони мали зовсім коротку історію, бо невдовзі припинили своє існування. Через 10 років утворився журналістський курс при Міссурійському університеті, який в 1908 році був реорганізований в окремий факультет журналістики.

Але провідним навчальним закладом США стала заснована у 1912 році при Колумбійському університеті (Нью-Йорк) школа журналістики, фундатором якою виступив Дж. Пулітцер, що заповів у 1903 році на цю мету 1,75 мільйонів доларів.

Термін навчання в Колумбійській школі журналістики, що стала одним з найкращих посмертних пам'ятників Пулітцера, становить два роки після проходження трьох курсів філософського факультету університету. Студентам викладається ціла низка спеціальних та фундаментальних дисциплін, крім того вони мають можливість публікувати власні статті у виданнях, які співпрацюють зі школою. Кращі матеріали можуть бути відзначені грошовою премією. Крім того, школа підтримує своїх найкращих вихованців шляхом надання цільової стипендії для ознайомлення зі специфікою журналістської роботи на європейському континенті.

Пулітцер увічнив своє ім'я також тим, що своїм заповітом у 1904 році заснував заохочувальну премію та встановив 13 її номінацій: 4 у галузі журналістики, літератури та драматургії, громадської роботи, і одну в сфері освіти. Для практичної реалізації цього він заповів федеральному округу Колумбія 250 тис. дол.

Передбачаючи неминучість поступального розвитку американського суспільства, Пулітцер залишив можливість для широких змін у системі встановлення нових номінацій цієї премії.

Саме тому Джозеф Пулітцер був і залишається одним з найвеличніших та знакових людей у журналістиці.

Висновки до розділу 1

Отже, проаналізувавши вищевказану інформацію, робимо висновок, що: Бенджамін Франклін і Джозеф Пулітцер - дві видатні постаті, які суттєво вплинули на розвиток журналістики у свої часи і залишили помітний слід на цю сферу і в подальшому.

Бенджамін Франклін, поміж багатьох інших досягнень, вважається одним із засновників американської журналістики. Франклін активно висвітлював політичні, економічні та культурні події свого часу. Він відстоював принципи об'єктивності, правдивості та свободи слова. Його вплив на журналістику полягав у тому, що він заклав фундаментальні принципи незалежності преси та її ролі в інформуванні громадськості.

Джозеф Пулітцер - видатний американський журналіст, видавець і філантроп. Він став власником і редактором газети New York World, яка в 19 столітті стала однією з найбільш впливових газет у Сполучених Штатах. Пулітцер впровадив інновації у журналістиці, зокрема, він започаткував "сенсаційне журналістське письмо" (yellow journalism), яке використовувало заголовки та стиль, що привертало увагу читачів. Він також підтримував розслідування корупції та боровся за права простих людей. Створивши Пулітцерівську премію, він визнавав важливість якісної журналістики і сприяв її розвитку.

Вплив Бенджаміна Франкліна та Джозефа Пулітцера на журналістику полягав у встановленні стандартів об'єктивності, правдивості та свободи слова. Вони активно використовували свої видання, щоб впливати на громадську думку, висвітлювати важливі події і проблеми суспільства. Кожен з них вніс свій власний внесок у розвиток журналістики, надаючи публіці доступ до інформації, що має значення для суспільства. Їхні ідеї, принципи та підходи вплинули на наступні покоління журналістів, формуючи професійні стандарти і напрямки розвитку цієї галузі.

РОЗДІЛ 2 АМЕРИКАНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА У ХХ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ

2.1. Роль Хантера Томпсона та Тома Вулфа у розвитку Нової журналістики ХХ ст

Хантер Томпсон і Том Вулф були двома провідними журналістами минулого століття. Незважаючи на схожість їхньої діяльності і навіть стилів життя, вони не дуже любили один одного. Їхня припадає на період між 1950 і 1970 роками, коли процвітали різні рухи, такі як бітники, хіпі та шанувальники контркультури, атмосфера була насиченою.

Почнемо наш огляд та аналіз з Тома Вулфа. Томас Кеннеллі Вулф-молодший народився 2 березня 1930 року і виріс у місті Річмонд, штат Вірджинія, на півдні країни, в родині редактора консервативного, богобоязливого сільськогосподарського журналу. Він ніколи не залишав домівку і навіть не вдавав, що залишає. Він вступив до Принстонського університету, але вирішив навчатися у Вашингтоні, щоб не бути далеко від дому. Викладачі визнавали, що Том має дар слова і художнє чуття, але в очах консервативних жителів Півдня 1950-х років (і, будьмо чесними, інших епох теж) мистецькі амбіції були дуже туманним і не реалістичним шляхом. Після закінчення університету, за порадою одного зі своїх професорів, він вступив до Єльського університету і отримав ступінь доктора філософії з американістики-до того часу в його житті не було жодного сліду протесту проти системи. Він спробував себе в університетській бейсбольній команді, і професори були раді, що він приєднався до неї. Том подружився зі звичайними, не богемними людьми і дуже любив свою сім'ю.

Коли він поїхав з дому, то знайшов на Східному узбережжі відлуння вічного протесту високої культури проти Бога, держави і традицій. Він опинився в місці і часі, де мистецтво було настільки ж патерналістським за своєю суттю, як і економіка, що гарантувала його існування. Їхньою метою є скасування старого і заміна його новим.

Хоча він і закінчив Єльський університет, він не мав чіткого уявлення про те, чим хоче займатися, але вже давно думав про те, щоб стати письменником або художником: У травні 1955 року він написав декану Університету Вашингтона і Лі: "Але я не міг діяти, боячись розчарувати свою сім'ю. Я не міг діяти, боячись розчарувати свою сім'ю." Він написав одному з друзів свого батька, що хоче писати про спорт. Потім він надсилає своє резюме та лист до газети з проханням про роботу журналіста та ілюстратора. Але до Тома потрапляє лише одна газета: Спрінгфілд Юніон у східному Массачусетсі. У 1956 році, у віці 26 років, він почав працювати в цій газеті.

Працюючи штатним журналістом у Washington Post, він отримав нагороду Асоціації видавців періодичної преси за критичну статтю про кубинську революцію. Він також отримав премію "Гумор", яку представники асоціації видавців присуджують за спроби включити елементи художньої літератури у свої репортажі.

У 1962 році Вульф переїхав до Нью-Йорка і почав працювати в New York Herald Tribune, але імпульс молодого журналіста похитнув нью-йоркський газетний страйк 1962 року. Байрон Добелл, головний редактор журналу Esquire, погодився відправити Вулфа до Каліфорнії для написання серії статей про культуру швидких автомобілів.

Однак матеріал, який хотів отримати Добелл, був настільки об'ємним, що Вулф не зміг знайти способу зібрати його до купи і повідомив про це головному редактору. Добелл попросив Вулфа надіслати йому наявний у нього матеріал і, вилучивши з отриманої чернетки перше речення "Дорогий Байроне", опублікував решту статті без змін, зберігши запропоновану Вулфом назву "Цукеркорозмальована апельсиннопелюсткова обтічна крихітка!". Після публікації Вулф продовжував записувати свої враження від Каліфорнії, і його есе з'являлися в таких виданнях, як Esquire, New York Herald Tribune і Harper's Bazaar. Зростаюча популярність

творчості Вулфа призвела до публікації його першої книги у видавництві Farrar, Straus and Giroux у 1965 році. Ця книга була збіркою творів Вулфа, а назва есе, що містилося в ній, була дещо змінена на "Цукеркорозмальована апельсиннопелюсткова обтічна крихітка!". Публікація цієї збірки есе й вважається днем народження "нової журналістики".

Книга стала бестселером і утвердила Вулфа як важливого експериментатора в жанрі документальної прози. У межах цього нового напрямку Вулф був визнаний "майстром". Основна ідея цієї течії полягала у створенні документального портрету людини або групи людей шляхом поглибленого спостереження та глибинних інтерв'ю, використовуючи літературні прийоми та методи письменників-реалістів і поєднуючи їх зі сценами з відтворених драм. Через рік, у 1966 році, Вулф вирішив написати про природу культу "кислотного каліфорнійського хіпі" Кена Кізі і почав роботу над твором "Електропрохолоджувальний кислотний тест". Як пізніше зізнався автор, він брав безпосередню участь у деяких описаних подіях, тоді як інші були реконструйовані на основі інтерв'ю з членами Мері Планкстерс, комуни, на якій базується сюжет книги, а також на основі документальних свідчень - листів, фотографій, аудіо- та відеозаписів. Книга була опублікована через два роки, у 1968 році, з великим успіхом. За версією Інституту журналістики Артура Л. Картера при Нью-Йоркському університеті, книга увійшла до 100 найкращих журналістських творів, написаних у США у 20-му столітті. Того ж року Вулф опублікував "Банда з насосної станції", книгу статей, які він писав переважно для журналу "Нью-Йорк" у 1964-1966 роках. Книга складається з серії есеїв авторів, об'єднаних спільною темою - контркультурою 1960-х років. Найвідоміший есей книги - про Джека Макферсона та його команду серфінгістів, який і дав назву книзі.

Після серії робіт, присвячених контркультурі 1960-х, Вулф повернувся до арт-критики у 1975 році з книгою "Розфарбоване слово", в якій зобразив мистецтво як "провінційне село" трендсеттерів.

Хантер Томпсон - американський журналіст і письменник, засновник гонзо-журналістики. Відомий своєю любов'ю до наркотиків, алкоголю, вогнепальної зброї, швидких і дорогих автомобілів, а також ненавистю до Річарда Ніксона і Джорджа Буша-молодшого. Гонзо-журналістика - це форма журналістичкої розповіді, яка ведеться від першої особи і характеризується вкрай суб'єктивним стилем викладу. Його творчість і стиль вважаються важливим кабалістом у літературному русі "Нова журналістика" 1960-х і 1970-х років, який прагнув вийти за межі суто об'єктивного стилю мейнстрімної журналістики. Гонзо-журналісти беруть безпосередню участь в описуваних подіях і використовують власний досвід та емоції, щоб описати ці події якомога точніше, підкреслюючи основний сенс того, що відбувається. Цитування, іронія, гумор, перебільшення і навіть лайка - типові риси цього стилю. Термін "гонзо" вперше використав Білл Кардоу, редактор *Boston Globe*, після прочитання статті Хантера С. Томпсона "Дербі в Кентуккі" 1970 року, який згодом популяризував стиль гонзо і робив це протягом усього свого життя. Стаття була проілюстрована британським ілюстратором Ральфом Стедманом. Стаття не вклалася в дедлайн, і Томпсон надіслав до редакції вирвані зі своїх записників всторінки, але текст був дуже суб'єктивним і барвистим.

Вперше Томпсон опублікував свій шедевр "Страх і ненависть у Лас-Вегасі" в журналі *Rolling Stone*. У пошуках американської мрії розповідає про дику подорож репортера Рауля Дюка та його адвоката доктора Гонзо до Лас-Вегаса, де вони вживають всілякі наркотики. Роман був розділений і опублікований у двох випусках журналу з ілюстраціями Ральфа Стедмана. Пізніше роман вийшов окремою книгою, а в 1988 році Террі Гілліам екранізував його у фільмі "Страх і ненависть у Лас-Вегасі" з Джонні Деппом і Бенісіо Дель Торо в головних ролях.

У 1960 році Томпсон переїхав до Сан-Хуана, Пуерто-Рико, на запрошення редактора спортивного журналу *El Sportivo*. Тут він подружився з Вільямом Джозефом Кеннеді, редактором газети *San Juan Star*, а згодом

письменником. Томпсон дописував до New York Herald Tribune та інших газет, подорожував островами Карибського басейну та Південною Америкою.

Після повернення він поїхав автостопом на захід до Біг-Сурі та працював охоронцем і сторожем у Стейтс Хот Спрінгс протягом восьми місяців у 1961 році до заснування Інституту Есален в 1962 році. Приблизно в той же час він опублікував есе про мистецьке та богемне життя Біг-Сурі в чоловічому журналі Rogue. У той же час він написав свій другий роман "Ромовий щоденник" (розпочатий у 1959 році) про своє життя в Пуерто-Ріко, а також подав до друку кілька оповідань, які не мали особливого успіху. Ромовий щоденник був опублікований у 1998 році.

У 1965 році Томпсон переїхав до Сан-Франциско, занурився у місцевий контркультурний рух хіпі і почав писати для підпільного журналу Spider, що виходив у Берклі.

У той час каліфорнійський байкерський клуб "Янголи пекла" набував все більшої популярності і ставав місцевою сенсацією. У березні 1965 року Келлі Мак-Вільямс, редактор тижневика "The Nation", запропонувала Хантеру написати про них статтю. Стаття під назвою "Мотоциклетні банди" була опублікована 17 травня 1965 року з великим успіхом. Томпсон отримав пропозиції від шести видавництв написати про них книгу. Хантер приєднується до банди на мотоциклі, щоб дізнатися більше про життя Янголів. Він долає свою невпевненість і знайомиться з Ральфом "Сонні" Бергером, головою найпотужнішого в Окленді осередку "Пекельних янголів". Янголи відвідують квартиру Хантера на Парнас Авеню, 318 у Сан-Франциско, незважаючи на скарги його дружини та сусідів. У процесі Томпсон знайомиться з письменниками Кеном Кізі та Алленом Гінзбергом, а також іншими мислителями-хіпі. Він став популярним, його запрошували як експерта на телевізійні програми. У 1966 році вийшла книга "Янголи пекла: Дивна і жахлива сага", була подана до друку у видавництво "Рендом Хаус" у Нью-Йорку. Однак "Янголи пекла" запідозрили, що автор намагається скористатися їхньою славою, і

на початку вересня 1966 року Хантер зазнав серйозного нападу під час традиційного мото пробігу до Дня праці. Сам він вважав, що його обдурили видавці. Книга вийшла друком наприкінці 1966 року. У процесі роботи над нею сформувався майбутній стиль автора-репортера, як безпосереднього учасника, а не стороннього спостерігача. Незважаючи на вихід з "Янголів", Томпсон зберіг свою любов до швидкісних автомобілів і повагу до Сонні Бергера, яка залишилася на все життя. Янголи визнають, що ця книга - найточніше, що коли-небудь було написано про них.

2.2. Роль фотожурналістики у загальному концепті журналістики на прикладі діяльності та робіт Кевіна Картера та Енні Лейбовіц

Фотожурналістика грає важливу роль у загальному концепті журналістики, оскільки вона використовує зображення для передачі новин, інформації та ідей. Вона доповнює письмову журналістику і дозволяє візуально передати події, настрої та емоції, що допомагає глядачам краще розуміти та сприймати інформацію.

Основна роль фотожурналістики полягає у візуальному документуванні подій, які стають новинами або мають суспільний значення. Фотожурналісти захоплюють зображення, що стають свідками важливих подій, таких як політичні збори, природні катастрофи, конфлікти, спортивні події, культурні заходи та багато іншого. Їхні фотографії можуть бути опубліковані в газетах, журналах, онлайн-платформах та інших засобах масової інформації, щоб передати новини та інформацію широкій аудиторії.

Фотожурналістика також грає важливу роль у підвищенні свідомості та активізації громадської думки. Фотографії можуть бути потужними засобами впливу, спонукаючи глядачів до роздумів, змінюючи їхні переконання та ставлення до певних питань. Вони можуть викликати емоції, спонукати до дії та викликати зміни в суспільстві. Фотожурналістика часто використовується для розкриття соціальних проблем, нерівностей, порушень прав людини та інших важливих питань.

Крім того, фотожурналістика може також виконувати роль доказового матеріалу в журналістських розслідуваннях. Фотографії можуть слугувати доказами або свідченнями про певні події, злочини або корупцію. Вони допомагають встановлювати факти, відображати реальність та забезпечувати прозорість. Окрім того, фотожурналістика здатна пояснити глибинний сенс подій лише одним зображенням, без використання слів, що, звичайно, чіпляє людей навіть сильніше та впливає на їх погляди.

Так, наприклад за часів початку 20 ст., Великої депресії, в Америці були фотографи Доротей Ланж та Роберт Капа, фотографії яких (2,3,4) відкривали очі на жахливі та несправедливі реалії життя, що в свою чергу ставало додатковим поштовхом суспільства до революцій та змін життя на краще. Але фотожурналістика може мати також і більш легку функцію, яка перетинається з мистецьким напрямом, наприклад: фотографії селебриті, зйомки для журналів, обкладинок, інтерв'ю та таке інше. Такий концепт в свою чергу також поринає читача у необхідну атмосферу або дає більш чітке уявлення про об'єкт опису. Одною з найвідоміших фотографинь та фотожурналісток є Енні Лейбовіц.

Анні Лейбовіц (народилася 2 жовтня 1949 року) - американська фотожурналістка, відома своїми іконічними та впливовими портретами. Вона має значний внесок у фотожурналістику і вважається однією з найвідоміших і успішних фотографів свого покоління.

Лейбовіц розпочала свою кар'єру в фотожурналістиці у віці 19 років, коли почала працювати для журналу Rolling Stone. За час своєї кар'єри вона зняла багато знаменитостей, політиків та інших видатних особистостей, включаючи таких артистів, як Джон Леннон(5), Мерілін Монро, Ума Турман(6), Королева Єлизавета(7), Майкл Джексон, Квінсі Джонс, Джонні Кеш та багатьох інших.

Її стиль фотографії відрізняється емоційністю, використанням природного світла та увагою до деталей. Вона вміло відображає своїх суб'єктів і вдається передати їхні особистість та настрої через свої знімки. Її роботи часто стають емблематичними і викликають сильні емоції у глядачів.

Лейбовіц також співпрацювала з багатьма видатними виданнями, включаючи Vogue, Vanity Fair і The New York Times. Вона отримала численні нагороди за свою роботу, включаючи престижну Премію Прагерса за заслуги в фотожурналістиці.

Роль Енні Лейбовіц в фотожурналістиці полягає у створенні потужних і вражаючих зображень, які стають частиною культурного спадку. Її роботи перетинають межі між мистецтвом і журналістикою, допомагаючи нам краще розуміти та сприймати

світ навколо нас через об'єктив фотокамери. Кевін Картер був видатним фотожурналістом, який своїми знімками докладав зусиль, щоб привернути увагу глобальної спільноти до соціальних та політичних проблем. Він заслужив визнання за своє здатність зафіксувати емоції та переказати складні історії через свої фотографії. Його найвідоміша робота *The Vulture and the Little Girl* (8) принесла Картеру Пулітцерівську премію, але також викликала багато обговорень, негативних засуджень

Роль Кевіна Картера у фотожурналістиці була важливою з кількох причин:

- 1) Засвоєння історії через візуальне мистецтво: Картер використовував свої фотографії, щоб розповісти історії людей, які страждають від війни, голоду та інших негараздів. Його робота допомагала глядачам засвоїти ці історії, надаючи візуальний доказ про те, що відбувається в різних куточках світу.
- 2) Залучення уваги до глобальних проблем: Картер активно фотографував конфлікти, геноциди та бідність, намагаючись залучити увагу світової спільноти до цих проблем. Його робота надихала людей діяти і спонукала політичних лідерів реагувати на кризові ситуації.
- 3) Вплив на зміну політики та допомогу: Картер був активістом, який докладав зусиль, щоб привернути увагу до гуманітарних криз та змінити політику, спрямовану на допомогу потерпілим. Його фотографії допомагали створювати емоційне зв'язок з глядачами, переконуючи їх у необхідності дій.
- 4) Стимулювання розвитку фотожурналістики: Картер став іконічним фотожурналістом, який вплинув на багатьох молодих фотографів та журналістів. Його вплив сприяв розвитку фотожурналістики як важливої форми медіа, що може візуалізувати складні проблеми та змінювати свідомість людей.

На жаль, Кевін Картер помер в 1994 році, залишивши велику позитивну спадщину в фотожурналістиці. Його робота показала, що фотографія може бути потужним

засобом комунікації і змінювати світ навколо нас.

2.3. Створення каналу з подкастами про сьогоденний розвиток соціально-культурної журналістики на основі аналізу історичних особистостей галузі.

- 1) На основі теоритичних знань та дослідження, яке було проведено, був відокремлений список особистостей, які послужили персонажами та призмами для аналізу журналістики, її змін крізь їх вплив та діяльність.
- 2) Зібрані матеріали були переображені у нотатки та план сценарію для зйомок подкасту “Люди, які створюють мистецтво”(9). Для зйомок була заохочена третя особа, яка погодилася бути гостем та також є здобувачем освіти в галузі журналістики.
- 3) Матеріали було відзнято у трьох випусках подкасту, кожен з яких відповідає темі дослідження. Форма ведення подкасту - легка, розмовна, з викладенням фактів та обговореннями, доходженнями до висновків.
- 4) Випуски було змонтовано та завантажено в мережу з відповідною назвою, з метою створення унікального і самостійного освітньо-корисного проекту, який буде цікавим аудиторії різного віку та роду занять.

Завдання дипломного проекту було виконано у відповідності з метою та планом.

Висновки до розділу 2

Томас Вулф і Хантер Томпсон були двома видатними американськими письменниками, які суттєво вплинули на журналістику, хоча вони використовували різні підходи і стилі.

Томас Вулф, відомий своєю новою журналістикою, або літературною нехай-фактами, зробив значний внесок у сучасну журналістику. Вулф відмовився від традиційного об'єктивного стилю і замість цього використовував суб'єктивні описи, яскраві метафори та інтенсивну живописність. Він відомий своїм підходом "новий журналізм", де журналісти використовують літературні прийоми для розповіді про реальні події. Вулф надавав велику увагу деталям та мікрохарактеристикам своїх персонажів, створюючи неповторний стиль, що став впливовим для багатьох журналістів.

Хантер Томпсон, у свою чергу, відомий своїм гострим гумором, неприйняттям авторитетів і нестандартним підходом до журналістики. Він вперше застосував термін "гонзо-журналістика" для опису свого стилю, в якому журналіст входить у саму подію, стає її частиною і коментує її з власної перспективи. Томпсон широко відомий своїм романом "Страх та ненависть у Лас-Вегасі", а також своїми статтями для журналу "Rolling Stone". Він використовував сарказм, іронію та суб'єктивність, щоб висміювати політичних діячів та соціальні явища.

Вплив Вулфа та Томпсона на журналістику полягає в тому, що вони показали, що журналісти можуть бути більш творчими і виразними в своїй мові та підходах до розповіді. Вони змінили уявлення про те, як можна писати про реальні події, внесли свіжий вітер в жанр і надали журналістиці нові можливості для вираження. Їхні стилі вплинули на наступне покоління журналістів і письменників, стимулюючи їх експериментувати з формою і стилем.

У підсумку, Томас Вулф і Хантер Томпсон залишили незабутній слід у журналістиці, принісши свої унікальні підходи, стилі та ідеї, які досі впливають на розвиток цієї професії.

Фотожурналістика має значний вплив на концепцію журналістики, і Енні Лейбовіц та Кевін Картер - два видатних приклади фотожурналістів, які допомагають зрозуміти цей вплив.

Енні Лейбовіц є відомою американською фотожурналісткою, яка прославилася своїми інтимними та емоційними портретами. Її роботи відрізняються спроможністю передати глибокі почуття та історії людей, яких вона фотографує. Лейбовіц вдається зробити такі портрети, які здатні запам'ятатися глядачу на довгий час і викликати емоційну реакцію. Її роботи використовуються в багатьох журналах та газетах, де вони стають частиною журналістських матеріалів. Вона допомагає підсилити силу імпаكتу статей, розширити їхнє емоційне сприйняття та передати глибоку сутність подій.

Кевін Картер був відомим фотожурналістом, який зосереджувався на соціальних проблемах та гуманітарних кризах. Він активно фотографував бідність, конфлікти та людське страждання в різних куточках світу. Картер був відомий своєю здатністю передати силу та глибину цих проблем через свої зображення. Його фотографії викликали сильний емоційний відгук і використовувалися в журналістських матеріалах, щоб привернути увагу до проблем, про які він звітував. Картер допоміг підняти свідомість про соціальні проблеми та вплинути на громадську думку через свої фотографії.

Загальний вплив фотожурналістики, включаючи роботу Лейбовіц та Картера, полягає в тому, що вона надає візуальний контекст і додає глибину та емоційну силу до журналістських матеріалів. Фотографії можуть переказати історію, викликати емоції, спонукати до роздумів і заохочувати дію. Фотожурналістика створює зв'язок між глядачем і подіями, які стають більш доступними та особистими через візуальний елемент.

ВИСНОВКИ

Отже, по завершенню роботи ми можемо зробити кілька висновків:

1) Вплив Бенджаміна Франкліна та Джозефа Пулітцера на журналістику полягав у встановленні стандартів об'єктивності, правдивості та свободи слова. Вони активно використовували свої видання, щоб впливати на громадську думку, висвітлювати важливі події і проблеми суспільства. Кожен з них вніс свій власний внесок у розвиток журналістики, надаючи публіці доступ до інформації, що має значення для суспільства. Їхні ідеї, принципи та підходи вплинули на наступні покоління журналістів, формуючи професійні стандарти і напрямки розвитку цієї галузі.

2) Вплив Вулфа та Томпсона на журналістику полягає в тому, що вони показали, що журналісти можуть бути більш творчими і виразними в своїй мові та підходах до розповіді. Вони змінили уявлення про те, як можна писати про реальні події, внесли свіжий вітер в жанр і надали журналістиці нові можливості для вираження. Їхні стилі вплинули на наступне покоління журналістів і письменників, стимулюючи їх експериментувати з формою і стилем.

У підсумку, Томас Вулф і Хантер Томпсон залишили незабутній слід у журналістиці, принісши свої унікальні підходи, стилі та ідеї, які досі впливають на розвиток цієї професії.

3) Загальний вплив фотожурналістики, включаючи роботу Лейбовіц та Картера, полягає в тому, що вона надає візуальний контекст і додає глибину та емоційну силу до журналістських матеріалів. Фотографії можуть переказати історію, викликати емоції, спонукати до роздумів і заохочувати дію. Вони можуть змінити сприйняття глядача і допомогти сформувати нову перспективу на події. Фотожурналістика створює зв'язок між глядачем і подіями, які стають більш доступними та особистими через візуальний елемент. Вона допомагає покращити сприйняття журналістських матеріалів і робить їх більш ефективними у викликанні змін в громадській свідомості та поведінці.

4) Подкаст – популярний сьогодні формат культурно-інформаційного дозвілля,

який доступний майже всім. Особливість подкастів полягає у легкості їх сприйняття та оповідання, найчастіше вони подаються у форматі цікавої необтяжуючої розмови. Тому навіть подати досить серйозну тему у легкому та комфортному форматі – це дуже гарний вихід і ідея для власного внеску у розвиток сучасної журналістики та медіа.

Був запрошений гість для обговорення та аналізу історії журналістики, а також суспільства, культурних проблем, політичних аспектів, тощо. Мета проекту досягнена, він вже набирає обертів своєї реалізації, аудиторію та думки.

Список використаних джерел

- 1) Журналістська діяльність Б. Франкліна [Електронний ресурс] URL: <http://um.co.ua/8/8-6/8-60404.html> (дата звернення 01.12.2022).
- 2) Ігор Срібняк ІСТОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ: ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК НОВИНИХ МАС-МЕДІА В КРАЇНАХ ЄВРОПИ, АЗІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ (XVII-XX СТ.) [Електронний ресурс] URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25608/1/I_Sribnyak_IZh_2018_IFF.pdf (дата звернення 02.12.2022).
- 3) Вікіпедія [Електронний ресурс] URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B6%D0%BE%D0%B7%D0%B5%D1%84_%D0%9F%D1%83%D0%BB%D1%96%D1%82%D1%86%D0%B5%D1%80 (дата звернення 02.12.2022)
- 4) “Репортерська діяльність Хантера Томпсона як стиль життя. Поняття "гонзо" в журналістиці.” [Електронний ресурс] URL: <https://studfile.net/preview/2266238/page:17/> (дата звернення 03.12.2022).
- 5) Майкл Льюїс “ЯК ТОМ ВУЛФ СТАВ ТОМОМ ВУЛФОМ” [Електронний ресурс] URL: <https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-1%D1%96teratur%D1%96/yak-tom-vulf-stav-tomom-vulfom.html> (дата звернення 04.12.2022).
- 6) Енні Лейбовіц [Електронний ресурс] URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BD%D0%BD%D1%96_%D0%9B%D0%B5%D0%B9%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%86 (дата звернення 05.12.2022).
- 7) The Death of Kevin Carter: Casualty of the Bang Bang Club, HBO documentary. 17 August 2006. (дата звернення 02.05. 2023)
- 8) Annie Leibovitz Remembers Photographing Queen Elizabeth II [Електронний

ресурс] URL: <https://www.vogue.com/article/annie-leibovitz-remembers-photographing-queen-elizabeth-ii> (дата звернення 04.05.2023)

9) Rare John Lennon-Yoko Ono Issue of Rolling Stone Headed to Auction for Charity
[Електронний ресурс] URL: <https://www.rollingstone.com/music/music-news/john-lennon-yoko-ono-tribute-rolling-stone-auction-1234638868/>

Додатки

[Додатки до дипломної роботи «Журналістика крізь призму особистості \(на прикладі проекту «Люди, які створюють мистецтво»\)»](#)

https://youtube.com/@baza_zhurnalista - Посилання на канал з підкастами